

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวัดต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) และผลได้สุทธิต่อประเทศ (NSP) ของการผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 และ 2 เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ซึ่งผลการคำนวณค่า DRC ของการผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 และ 2 ในปี 2538 มีค่าเท่ากับ 12.40 และ 7.47 บาท/ดอลลาร์ ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงในปีเดียวกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 26.70 บาท/ดอลลาร์ จะเห็นได้ว่า DRC ที่คำนวณได้จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติทั้งสองโรง มีค่าต่ำกว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง อันแสดงให้เห็นถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากโรงแยกก๊าซทั้งสอง ส่วนการคำนวณผลได้สุทธิของการผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่มีต่อประเทศ พบว่า การผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลว 1 ตัน จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 และ 2 ในปี 2538 ก่อให้เกิดผลได้สุทธิต่อประเทศโดยประมาณ เท่ากับ 1,096.67 และ 1,669.16 บาท ตามลำดับ โดยในโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 มีจำนวนเงินตราต่างประเทศที่หาได้สุทธิ (ผลิตเพื่อส่งออก) 76.69 ดอลลาร์ ต่อการผลิต 1 ตัน ซึ่งแต่ละดอลลาร์ที่หาได้สุทธิ จะมีกำไรสุทธิ 14.30 บาท และในโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 2 มีจำนวนเงินตราต่างประเทศที่หาได้สุทธิ (ผลิตเพื่อส่งออก) 86.80 ดอลลาร์ ต่อการผลิต 1 ตัน ซึ่งแต่ละดอลลาร์ที่หาได้สุทธิ จะมีกำไรสุทธิ 19.23 บาท

จากผลได้สุทธิที่เกิดขึ้นต่อประเทศของการผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 1 และหน่วยที่ 2 ในปี พ.ศ. 2538 เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการลงทุนขยายตลาดก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยการสร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 3 และหน่วยที่ 4 ขึ้น ประกอบกับความต้องการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวภายในประเทศขยายตัวขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก และหลังจากที่มีการเปิดดำเนินการของโรงแยกก๊าซธรรมชาติจนอม เมื่อต้นปี พ.ศ. 2539 สภาพการแข่งขันในตลาดการค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวก็เริ่มเปลี่ยนแปลงในทางที่สูงขึ้น และรัฐบาลเองก็ได้มีการเพิ่มสภาพการแข่งขันในตลาดการค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลวเข้าไป เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะมีการยกเลิกการควบคุมราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว อาทิ เช่น การยกเลิกการควบคุมการนำเข้า ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2540 เป็นต้นมา และการให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับจ้างขนส่งและเก็บรักษาก๊าซของผู้ค้าก๊าซทุกราย (Third party Access) โดยผู้ค้าก๊าซทุกรายสามารถใช้บริการคลังก๊าซภูมิภาคและบริการระบบการขนส่งก๊าซของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เนื่องจาก การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยยังมีความสามารถ (capacity) ในส่วนนี้เหลืออยู่มาก โดยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยจะต้องดำเนินการบนพื้นฐานเชิงธุรกิจ (Commercial Basis) ดูแลลูกค้า

ทุกรายเท่าเทียมกัน (Non-discriminating Basis) ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ จะทำหน้าที่กำกับดูแลการกำหนดค่าบริการให้อยู่ในระดับเหมาะสม

สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนทางการ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 24.89 บาท/ดอลลาร์ แล้วพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงมีค่ามากกว่า อันแสดงถึงในช่วงปี 2538 นั้นค่าเงินบาทของไทยมีค่ามากเกินไปที่จะเป็น (overvalued) และนี่ก็คงเป็นเหตุผลหนึ่งในหลายๆ เหตุผลที่ทำให้ต่อมา รัฐบาลต้องมีการเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบการอิงค่าเงินไว้กับตะกร้าเงิน (Pegging to a Basket of Currency หรือ Basket Peg) มาสู่ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (Managed Float) เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และภายใต้ระบบใหม่ที่รัฐบาลนำมาใช้ ก็ทำให้เกิดความไม่แน่นอนของระดับอัตราแลกเปลี่ยน กล่าวคือ ในระยะแรกตลาดหรือนักลงทุนต่างเชื่อว่า อัตราแลกเปลี่ยนเดิมให้ค่าเงินบาทที่สูงเกินไป ทำให้ค่าเงินลดต่ำลง (Depreciation) อย่างรวดเร็ว ในขณะที่ตัวกันรัฐบาลเองก็มีการตรึงอัตราดอกเบี้ยไว้สูง เพื่อที่จะรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาท และป้องกันการเก็งกำไรค่าเงิน ซึ่งมาในขณะนี้ (9 พฤศจิกายน 2541) ค่าเงินบาทก็เริ่มจะมีเสถียรภาพขึ้นบ้างแล้ว จึงมีการลดอัตราดอกเบี้ยลงเพื่อเปิดโอกาสการลงทุน และเป็นที่น่าทราบดีในปัจจุบัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ในด้านการคำนวณต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) เทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง และการหาผลได้สุทธิต่อประเทศ (NSP) จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิเคราะห์โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าหากว่ามีการประเมินต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และการประมาณค่าอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแม่นยำ อันจะส่งผลให้การคำนวณผลได้สุทธิต่อประเทศแม่นยำตามไปด้วย

2) ในการประมาณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (ตามสูตร Bela Balassa) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบข้อมูลในอดีตของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง หรือแม้กระทั่งข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่ล่าช้า ล้วนส่งผลต่อการคำนวณความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานในสินค้าออก ซึ่งจะมีผลต่อการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงอีกต่อหนึ่งด้วย

3) ในด้านการคำนวณความยืดหยุ่นของอุปสงค์ และอุปทานในสินค้าออก รวมทั้งความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในสินค้าเข้า ถ้าหากมีจำนวนข้อมูลที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม จะทำให้เกิดความคงเส้นคงวา (Consistency) และความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นของสมการ ซึ่งจะส่งผลต่อการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงให้มีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

4) การที่จะเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับแบบจำลองในการคำนวณความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานในสินค้าออก ควรที่จะใช้สินค้าออกให้มากกว่า 5 ชนิด เพื่อให้มีสัดส่วนสูงขึ้นระหว่างมูลค่าสินค้าออกที่นำมาคำนวณกับมูลค่าสินค้าออกทั้งหมด